

20.52x31.71	1	עמוד 16	ידיעות אחרונות - כותרת	24/03/2023	85480304-2
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

אין זו אגדה

ההיסטוריה חוזרת: מתחם בית הרצל ביער חולדה, אחד הסמלים של תחילת ההתיישבות הציונית ששימש בין היתר מרכז האימונים של ההגנה ובסיס לשיירות שיצאו לירושלים במלחמת העצמאות, נפתח מחדש לקהל הרחב

איתמר אייכנר

יער חולדה ובית הרצל, מאתרי המורשת החשובים בישראל, נפתח מחדש לאחר שהיה סגור מזה עשור. סיפורו של היער שזור בתולדות המדינה בהיותו הראשון שניטע בישראל לפני 120 שנה ועל פיו ניטעו בהמשך מרבית יערות הארץ. ב-1909 גם הוקמה החווה החקלאית הראשונה בישראל שהכשירה חלוצים בעיבוד האדמה ולימדה אותם כיצד לגדל כאן גידולים חקלאיים. מאז, שרד יער חולדה מלחמות עולם, פרעות, התנכלויות ואפילו מכת ארבה. בית האבן המפואר שניצב במרכז היער נבנה חמש שנים לאחר פטירתו של בנימין זאב הרצל, חווה המדינה, ועוצב בסגנון מזרחי אקלקטי ע"י האדריכל יוסף ברסקי, מראשוני האדריכלים בארץ. ברסקי תיכנן גם את הגימנסיה העברית הרצליה, את בית החולים ביקור חולים ואפילו את

שבו הוחבאו סליקי נשק רבים שהפכו אותו למוקד חיפושים קבוע של המשטר הבריטי. בהמשך מילא הבית תפקיד חשוב בשחרור ירושלים במלחמת העצמאות ושימש בסיס לשיירות שיצאו לירושלים הנצורה. בין היתר יצאו ממנו הכוחות שפרצו את דרך בורמה. יער חולדה, משתרע על שטח של כ-215 דונם. הוא היה פתוח לציבור ורכבות ישראלים טיילו בו במהלך השנים, פתיחתו המחודשת של הבית מהווה בשורה לאוהבי המורשת ומטיילים רבים.

כעת הוא ייחנך מחדש בשם חוות הרצל בית-תרבות עונתי, ויציע מגוון פעילויות שפותחו בהתאם לרוח המורשת והמתחם. במקום יתקיימו מגוון פרויקטים, יוצגו תערוכות מתחלפות ותכני תרבות שיציעו נקודת מבט חדשה על עתידו של היער, החקלאות וההתיישבות. בפתיחתו המחודשת הושקעו כשני מיליון שקל על ידי קק"ל והמועצה אזורית גזר.

הקיוסק הראשון של תל-אביב שניצב בשדרות רוטשילד. במבנה כמעט ולא בוצעו שינויים במהלך השנים והוא מספר סיפורי מורשת וגבורה רבים, בין היתר בהיותו מרכז האימונים של ההגנה והמקום

בית הרצל ב-1926 | צילום: ארכיון הצילומים של קק"ל

בית המשופץ | צילום: רונן חורש